

מה מקור ההנהגה באמירת משה אמת

איני יודע טעמו ומקורו של מנהג זה (לקפץ), ובאלו מקומות נהגו כן בגולה, אבל העידו בשם הגר"ח קמיל שגדולי ראשי הישיבות זללה"ה בדורות הקדומים עשו כן, וכן הובא בארחות רבינו ח"ב עמ' שט על מרן הקה"י שהשתדל הרבה במנהג זה.

ובפשוטו הוא איזה צורת ריקוד שהיה מקובל באותם הימים שבהם הונהג מנהג זה ועי' מש"כ בזה הגר"ש פינקוס (ויש שמועה שיש מסורת בשם הגר"א שריקוד הוא בהגבהה מעל פני הקרקע ואפשר דנפק"מ למקומות שנזכר ריקוד כגון בשמחת בית

השואבה שבבהמ"ק).

ושו"ר שכתב הגר"ק שהרב מפוניבז' הנהיג כן משום שמחה (תשובות הגר"ק לבנימין אמר עמ' קלט), והיינו דמצינו כמה דברים שנזכרו בפוסקים במנהגי שמחת תורה שלא נזכר בהם טעם ברור אלא משום שמחה (עי' ברמ"א סי' תרסט), וחזי' דלשמחת התורה לא הוזקו לטעם גמור בכל מה שמעורר שמחה.

ואפשר לומר רמז בדרך צחות דהרי מי שאמר נוסח זה הם עדת קרח שאומרים כן כדי לעלות עי' ב"ב עד ע"א וסנהדרין קי ע"ב ולכן שייד בזה צורת ריקוד זו (אבל אין לומר דבר זה על בני קרח שיצאו לבסוף דבגמ' ב"ב שם וסנהדרין שם הנוסח נזכר על אלו שלא יצאו שאיחרו המועד) ומ"מ עדיין צ"ב לדידן שהרי אנו אין צריכים לעלות מבורו של קורח.

והעירוני שבגמ' דידן בב"ב שם אי' רק משה ותורתו אמת ויש להוסיף שכ"ה לפנינו גם בסנהדרין שם, אבל השבתי להם דבמדרשים (מדרש תנחומא פ' קרח יא) ובראשונים (ערוך ע"ס הגמ' שם ולקח טוב ופי' המיוחס להרא"ש ועוד ראשונים פ' קרח) אי' משה אמת ותורתו אמת כשגור בפי כל.

